

Overweging van zondag 29 januari 2023 door Mirjam Verstraelen

Bij het thema van vandaag, het pad van gerechtigheid gaan, moest ik allereerst denken aan een minder bekend mythologisch verhaal van de Griekse held Herakles. Op zijn 18e jaar overdenkt Herakles welke levensweg hij zal inslaan. Op een kruising ziet hij twee vrouwen op zich afkomen. De ene is ingetogen en waardig. De tweede is uitdagend en vol van zichzelf. Zij zegt tegen Herakles: "Ik zie dat je aarzelt, welke weg je zult kiezen om door het leven te gaan. Als je mij als je gezellin kiest, zal ik je langs een weg van genot voeren en geen enkel ongemak zal je deel zijn. Toen Herakles dit aanlokkelijke aanbod hoorde, vroeg hij verwonderd naar haar naam. "Mijn vrienden noemen me de Gelukzaligheid, maar mijn vijanden noemen mij de Ondeugd." Hierop zei de andere vrouw: "Weet wel, dat slechts een lange en moeizame weg de mens voert naar al wat goed en waardevol is. Met je rechtvaardigheid en moed kun je de weldoener van het land worden. Wie oogsten wil, moet zaaien. Deugd is mijn naam." Herakles kiest voor de moeilijke weg vol inspanningen, want hij wil goed doen. De 12 opdrachten die hij kreeg, kent u wellicht.

Waarom dit verhaal? In de laat-Romeinse tijd en de Middeleeuwen werd Herakles al vergeleken met Jezus. Beiden kiezen het moeilijke pad met veel ontberingen met de dood tot gevolg, daar is moed voor nodig is. Beiden zijn ook een redder voor anderen.

Die twee wegen in het verhaal van Herakles, de weg van Deugd en Ondeugd, zijn te vergelijken met wat Sefanja zegt in de eerste lezing. Sefanja was een profeet in de tijd van de ballingschap van de joden (640 v. Chr.). Vanuit dit (oorlogs)verleden wil hij vooruitkijken naar de toekomst, naar het Joodse volk dat terugkeert naar Jeruzalem en God trouw is. Hij roept de mensen op om zich te bekeren en een bescheiden en rechtvaardige levenshouding te hebben. Hij zet twee groepen mensen tegenover elkaar: de nederige die gerechtigheid van God nastreeft en de hoogmoedige die God niet eert en door het doen van onrecht gestraft wordt door God.

De gelukzaligheid zien we terug bij de zaligsprekingen van Jezus. Jezus is door heel Galilea rondgereisd om de blijde boodschap te verkondigen van het Koninkrijk van God. Wanneer hij de mensenmassa ziet, gaat hij de berg op en begint daar zittend als een leraar zijn openbare optreden, dat bekend staat als 'de Bergrede'.

Hij begint met *Gelukkig wie nederig van hart zijn* en somt op wie zalig ofwel gelukkig zullen zijn en onder Gods bescherming zullen staan.

Matteüs schrijft voor mensen die al een tijd lang christen zijn. Hij spreekt niet over concrete situaties zoals armoede, verdriet, honger, maar benadrukt de levenshouding die om een innerlijke omslag vraagt van mensen, rijk én arm.

Gaat het om een wens of een zekerheid als Jezus spreekt, vroeg ik me af. In het Latijn staat een toekomstige tijd, dus een belofte. Jezus spreekt nl. over het Koninkrijk van God, dat *met hem* aanbreekt. In en door Jezus trekt God zich het lot

aan van de armen en verdrukten. De innerlijke gesteldheid van ieders hart is van belang.

Voor ons gaat het ook om het hier en nu. Wat gaan wij doen in 2023? Jezus' woorden zijn een oproep aan ons om barmhartig, rechtvaardig te zijn, oprecht, vredelievend.

Hoe dragen we bij aan vrede, aan een eerlijke verdeling, gelijke kansen onder mensen? Hoe doen wij recht aan de ander?

Jezus zegt: 'Wees nederig van hart.' Wat is dat dan?

Nederig zijn is bescheiden zijn; het betekent niet 'niets doen', stil in een hoekje zitten; maar onopvallend zorg dragen voor je medemens die tekort komt. Ofwel in actie komen en daar niet arrogant over doen; niet macht nastreven.

Nederig zijn is ook: je fouten toegeven, kunnen groeien.

Welke weg kiezen we? Zoeken we Gods gerechtigheid, elke dag weer? Of geven we op als het moeilijk wordt, als het ons niet uitkomt om iemand met zorgen en problemen te zien?

Matteüs zegt: 'Vecht voor gerechtigheid!' Hij gaat zelfs zo ver dat je desnoods vervolgd kunt worden, als je opkomt voor Gods woord.

"Het pad der rechtvaardigen is als de morgenglans, dat steeds helderder straalt tot de volle dag", staat er in het boek Spreuken (4:18). Rechtvaardigheid is een pad. Een pad is een weg die we volgen. Een weg wijst op beweging, verandering, ontwikkeling... we beginnen aan dat pad door een ontmoeting met de Zoon van de gerechtigheid, Jezus Christus. Wanneer hij ons leven gaat beschijnen, dan is dat het begin van het licht. Mogen we die weg volgen.

Amen

Lezingen: Sef. 2,3; 3,12-13; Mt. 5, 1-12a